

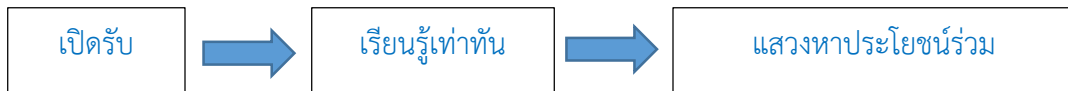
**Belt and Road Initiative กับบทบาทการค้า การลงทุนของจีนในอาเซียนตอนบน(CLMV):
นัยต่อเศรษฐกิจไทยและภาคเหนือตอนบน**

รศ.ดร.นิสิต พันธมิตร

ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**ประเทศไทยในฐานะของศูนย์กลางทางการค้า และการลงทุนที่มากขึ้นในปัจจุบันของอาเซียนควรปรับตัว
อย่างไรกับการเข้ามาของทุนจีน**

แนวทางการปรับตัวของประเทศไทยในกระแสการเข้ามาของทุนจีนนั้น ขอเสนอแนวทางการปรับตัว เพื่อก่อให้เกิดการพึ่งพาซึ่งกันและกันทั้งเกิดประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย โดยการแสวงหาทางออกจาก “วิกฤต” สู่ “ความร่วมมือ” ตามแนวทาง **“เปิดรับ เรียนรู้เท่าทัน แสวงหาประโยชน์ร่วม”**

“เปิดรับ” เป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ากระแสการไหลมาของทุนจีนตามนโยบาย OBOR นั้นเป็นสิ่งที่ผลักดันให้นักลงทุน นักท่องเที่ยว ตลอดจนบริษัทข้ามชาติสัญชาติจีนมุ่งใช้แนวทางการค้าการลงทุนข้ามชาติ (FDI) เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการลดต้นทุนทางการผลิต สร้างฐานการค้าและการลงทุน รวมถึงการแสวงหาซึ่งทรัพยากรต่างๆ ในต่างประเทศ จากนโยบาย OBOR ดังกล่าว จีนจึงมีอิทธิพลในบริบทของประชาคมโลกปัจจุบันอย่างยิ่ง ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่จีนให้ความสนใจเข้ามาทำการค้า การลงทุน และท่องเที่ยว การปิดกั้นกระแสการไหลมาของทุนนิยมดังกล่าวและการไม่ยอมรับถึงการเข้ามาของทุนจีนในบริบทของสังคมโลกเสรีในปัจจุบันนั้นเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำและไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง หากปิดกั้นการไหลมาของกระแสทุนดังกล่าวเสมือนหนึ่งการปิดกั้นตัวเอง หากเราพยายามปิด ก็ย่อมมีผู้ที่พยายามหาช่องทางเพื่อเล็ดลอดการปิดกั้นนั้น ในเมื่อไม่อาจปิดกั้นการไหลมาของทุนดังกล่าวได้ ดังนั้น สิ่งที่เราและประเทศไทยสามารถทำได้ คือ ต้อง **“เปิดรับ”** เปิดรับกับการเข้ามาของทุนจีน และทำตัวเองให้พร้อมที่จะเรียนรู้ไปกับการเข้ามดังกล่าวด้วย

“การเรียนรู้เท่าทัน” เมื่อเราเปิดรับการเข้าไหลมาของทุนจีน เราต้อง **“เรียนรู้”** คำว่าเรียนรู้ในที่นี้คือ เรียนรู้ว่าเกิดอะไรขึ้น ทั้งในมิติของโลกที่เป็นอยู่และมิติของประเทศไทย เพราะทุนจีนมิได้ไหลมายังประเทศไทยเพียงประเทศเดียว หากแต่ไหลไปทั่วทั้งโลก หากเราเรียนรู้เพียงด้านเดียวในมิติของประเทศไทยอาจจะไม่เท่าทันแนวทางการดำเนินนโยบายและผลกระทบทางด้านอื่นๆ ทั้งทางด้านที่ดีและไม่ดีจากการเข้ามาของทุนจีน เราต้องเรียนรู้ถึงวิธีการ ขั้นตอน แนวทางการดำเนินงาน ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ตลอดจนวัฒนธรรมทางการค้า ธรรมเนียม ข้อห้าม ข้อปฏิบัติต่างๆ ในการดำเนินนโยบายของและเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาล (Government to

Government: G2G) การดำเนินธุรกรรมทางการค้าการลงทุนต่างๆ ระหว่างบริษัทด้วยกัน (Business to Business: B2B) และ รวมถึงการเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนด้วยกันเอง (People to People: P2P) ซึ่งจะทำให้ประเทศเราเกิดการเรียนรู้เงินทั้งในมิติมหภาค (Macro) และจุลภาค (Micro) ควบคู่กัน

แนวทางการเข้ามาของนักธุรกิจจีนอาจเปลี่ยนรูปแบบ จากเดิมเข้ามาโดยอาศัยช่องทางองค์กรธุรกิจเพียงอย่างเดียวแต่ปัจจุบันองค์กรธุรกิจจีนโดยการสนับสนุนของรัฐบาลมณฑลท้องถิ่นที่ตนเองสังกัดได้พยายามเข้ามาดำเนินธุรกิจการค้าและการลงทุนประเทศไทยโดยผ่านช่องทางด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยมี สถานที่เรียน ในระดับต่างๆ กัน ออกไปในระดับนานาชาติ เป็นฐานในการเชื่อมโยงระหว่างองค์กรธุรกิจ บ่มเพาะความรู้ รวบรวม และให้คำปรึกษาเพื่อให้การดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศได้สะดวกมากยิ่งขึ้น สิ่งหนึ่งที่นักธุรกิจจีนให้ความสำคัญและต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจ คือ “กฎหมายการค้าการลงทุนของประเทศไทย และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย” เป้าประสงค์ที่สำคัญคือ การแสวงหาแนวทางการลงทุนร่วมกันอย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดการค้าการลงทุนที่ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากปัจจุบัน การดำเนินธุรกิจบางอย่างของนักธุรกิจจีนในประเทศไทยอาจจะไม่ถูกต้องตามกฎหมายมากนัก เช่น การหานอมินี (Nominee) บริษัทไทยเพื่อดำเนินธุรกิจร่วมกัน โดยอาศัยช่องว่างทางกฎหมาย การดำเนินงานในรูปแบบดังกล่าวนอกจากจะเป็นการสร้างกำแพงความไม่ไว้วางใจระหว่างนักธุรกิจทั้งสองประเทศแล้วยังเป็นการเอื้อสำหรับการใช้ช่องโหว่หรือช่องว่างทางกฎหมายเพื่อดำเนินงานทางธุรกิจต่างๆ ในประเทศไทยอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามมิติที่เงินต้องการศึกษากรณีตัวอย่างของประเทศไทยยังรวมถึง วัฒนธรรมทางการค้าการลงทุน การจัดการธุรกิจจากรุ่นสู่รุ่น เช่น การทำธุรกิจจากรุ่นคุณปู่สู่หลาน หรือการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์แบบไทย เป็นต้น

เมื่อพิจารณาย้อนในอดีตช่วง 5-10 ปี ที่ผ่านมา มีนักเรียนและนักศึกษาจีนเข้ามาศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของไทยเป็นจำนวนมาก นักศึกษาจีนที่เข้ามาเหล่านั้นได้เลือกศึกษาในสาขาวิชาและคณะที่แตกต่างกัน เช่น บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ นอกจากนี้นักศึกษาเหล่านี้ยังหาช่องทางเพื่อทำการค้าและการลงทุนต่างๆ ในขณะที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทยด้วย เมื่อจบการศึกษา ทำให้นักศึกษาเหล่านั้นได้เรียนรู้และเกิดความผูกพันกับประเทศไทยจึงใช้โอกาสและประสบการณ์มาเรียนในเมืองไทยเพื่อหาช่องทางทำการค้าและการลงทุนข้ามประเทศอย่างต่อเนื่อง การเรียนในประเทศไทยและการแสวงหาช่องทางทางการค้าและการลงทุนนี้เองจึงทำให้นักศึกษาชาวจีนได้ทราบถึงศาสตร์ที่ได้ร่ำเรียนในห้องเรียน และได้ทราบถึงศาสตร์การใช้ชีวิตนอกห้องเรียนไปพร้อมกัน ผู้ที่มาเรียนเหล่านั้นจึงเรียนรู้และเข้าใจบริบทของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะไทยในแง่มุมอย่างลึกซึ้ง เมื่อพิจารณากลับมาถึงนักศึกษาไทยมีค่านิยมและเลือกจะศึกษาต่อยังประเทศยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น มากกว่าเลือกเรียนและศึกษาต่อที่ประเทศจีน หากเป็นผู้ที่เลือกเรียนในประเทศจีนส่วนใหญ่จะเรียนสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ แต่ศาสตร์อย่างอื่นไม่ค่อยมีผู้สนใจมากนัก ทำให้บุคลากรของประเทศไทยผู้มีความรู้และความเข้าใจบริบทของประเทศจีนอย่างลึกซึ้งจึงมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับชาวจีนที่รู้จักประเทศไทย

การเรียนรู้ในที่นี้มิใช่เฉพาะ “การเรียนรู้เพื่อรู้” เพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อนำมาปฏิบัติให้ใช้ได้จริงด้วย หากเราอยากจะทำเรื่องจีน เราจำเป็นต้องเข้าใจภาษาจีนก่อน เพราะภาษาจะเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ตลอดจนทำให้เข้าใจ แนวคิด ความคิด ปรัชญาจีน ผ่านการใช้ตัวอักษรและภาษา ในอนาคตภาษาที่จะเป็นภาษาที่ประชากรโลกนิยมใช้เพื่อติดต่อสื่อสารเพิ่มมากขึ้น คือ “ภาษาจีน” เนื่องจากปัจจัยแวดล้อมต่างๆ เช่น ประชากรจีนมีมากเป็นลำดับต้นของโลก และรัฐบาลจีนได้ใช้แนวทางการแผ่ขยายอิทธิพลแบบละมุน (Soft Power) ทั้งทางด้านการค้า การลงทุน ทักษะแบบไม่เสียดอกเบี้ยหรือเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำ ทักษะการเล่าเรียนระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศจีนและการตั้งสถาบันสอนภาษาจีนในประเทศต่างๆ ทั่วโลก การเรียนรู้และเข้าใจภาษาจะทำให้เราเข้าใจและเข้าใจข่าวสาร นโยบาย และสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นที่ประเทศจีน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบต่างๆ ของโลก การเข้าใจภาษานี้จะเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงานต่างๆ ในภาครัฐและเอกชนในอนาคตให้สื่อสารระหว่างกันง่ายมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การมุ่งศึกษาภาษาจีนอย่างบ้าคลั่งเพียงภาษาเดียวโดยไม่สนใจบริบทภาษาของประเทศเพื่อนบ้านเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เพราะภาษาต่างๆ ต่างมีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างกันด้วย

“แสวงหาประโยชน์ร่วม” การแสวงหาประโยชน์ร่วมหรือการสร้างผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย (Mutual Benefit) เป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องใช้แนวทางการแก้ปัญหาหรือแสวงหาทางออกอย่างสร้างสรรค์เพื่อบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นตามแนวทางเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยที่เกิดความพึงพอใจร่วมทั้งสองฝ่าย เช่น ในกรณีตัวอย่างของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แก้ไขปัญหาเหตุการณ์นักท่องเที่ยวจีนทะเลาะวิวาทที่จังหวัดเชียงใหม่ภายหลังภาพยนตร์ Lost in Thailand การเข้ามาท่องเที่ยวดังกล่าว สร้างปัญหาการจราจร การไม่เข้าใจวัฒนธรรม การเข้ามาในสถานศึกษาโดยไม่มีเหตุจำเป็น ในกรณีนักท่องเที่ยวบางรายได้เปิดห้องเรียนในขณะที่ทำการเรียนการสอนเพื่อมาถ่ายรูป การใช้สถานที่มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่กางเต็นท์พักแรม เป็นต้น จากสถานการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เล็งเห็นว่ามีความสามารถปิดกั้นนักท่องเที่ยวจีนได้ จึงจัดให้มีหน่วยงานหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ดูแลบริหารจัดการนักท่องเที่ยวจีน โดยการให้ความรู้และเปิดรับนักท่องเที่ยวจีนตั้งแต่หน้าประตูทางเข้า พานักท่องเที่ยวนั่งรถไฟฟ้ายอดนิยมที่ต่างๆ ในมหาวิทยาลัยพร้อมกับมีเสียงบรรยายประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยและสถานที่ต่างๆ เป็นภาษาจีนด้วย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังได้ประสานงานกับกลุ่มอาชีพในท้องถิ่นเพื่อเปิดร้านขายของที่ระลึกและประสานงานกับรถสี่ล้อแดงเพื่อพานักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ใช้โอกาสจากการเข้ามาของทุนและนักท่องเที่ยวจีนแสวงหาประโยชน์ร่วมโดยการจัดการอย่างสร้างสรรค์ หากทางออกให้ทุกฝ่ายยอมรับได้ ซึ่งแนวทางเช่นนี้ผู้วิจัยมองว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืนและสร้างประโยชน์ให้กับทุกฝ่าย

หากเราทราบว่ากระแสของจีนเข้ามายังใกล้กันไม่อยู่ เราต้องเรียนรู้และดูว่าเราสามารถเข้าร่วมแสวงหาแนวทางการดำเนินงานร่วมไปกับจีนได้อย่างไร นักลงทุนหรือกระแสทุนต่างๆ พยายามที่จะแสวงหาการเข้ามา

ลงทุนหรือดำเนินธุรกิจต่างๆ ในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นเราเองต้อง “เปิดรับ เรียนรู้เท่าทัน แสวงหาประโยชน์ร่วม” ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การให้ข้อมูลที่ถูกต้องภาคธุรกิจจีน

ปัญหาที่สำคัญคือ รัฐบาลไทยหรือหน่วยงานของรัฐบาลไทยมอง “มหาวิทยาลัย” เป็นหน่วยงานที่เอื้อประโยชน์ต่อนักธุรกิจจีน เช่น การทำให้นักธุรกิจดังกล่าวใช้เป็นข้ออ้างเพื่อเข้ามาศึกษาหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรการเรียนภาษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มระยะเวลาการพำนักชั่วคราวในประเทศไทย เป็นต้น คณะผู้วิจัยมีความเห็นที่สอดคล้องว่าแนวทางของนักธุรกิจจีนใช้ช่องทางของการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “มหาวิทยาลัย” เพื่อเอื้อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความคาดหวังของนักธุรกิจเหล่านั้นต้องการศึกษาค้นคว้าความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุนในประเทศไทยอย่างแท้จริง แต่ด้วยบริบทของประเทศไทยที่ขาดหน่วยงานกลางซึ่งทำหน้าที่ประสานงาน ประสานประโยชน์ อำนวยความสะดวก ให้ความรู้และคำแนะนำที่ถูกต้องแก่บริษัทจีน ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้บริษัทจีนได้หาแนวทางการใช้การศึกษาเพื่อเป็นใบเบิกทางในการเรียนรู้การค้าการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งจากวิกฤตดังกล่าวย่อมต้องมีทางแก้ไขอย่างสร้างสรรค์โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอให้ใช้ “มหาวิทยาลัย” เป็นหน่วยงานกลางซึ่งทำหน้าที่ประสานงาน อำนวยความสะดวก และให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักธุรกิจเหล่านั้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุน เนื่องด้วยมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานซึ่งมีความพร้อมด้านบุคลากรในการอบรม ประสานงาน และสนองต่อพันธกิจในการบริการวิชาการอันจะเป็นประโยชน์ในการรวบรวมองค์ความรู้แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา และบ่มเพาะนักศึกษา นักวิจัยที่ประสงค์ใช้โอกาสในการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยเปลี่ยนมุมมองการใช้ประโยชน์ให้การศึกษาเป็นสินค้าส่งออก เพื่อสร้างรายได้และเรียนรู้ทำความเข้าใจคนจีน เปลี่ยนการเข้ามามุมมองการเข้ามาของเงินจากผู้แสวงหาประโยชน์เป็นใช้โอกาสการเรียนรู้ร่วมกัน

2. การทำให้ประเทศไทยเป็น Marketing ของประเทศ CLMV

ทำไมต้องประเทศไทย/ทำไมต้องเชียงใหม่

เมื่อพิจารณาทางด้านภูมิศาสตร์ประเทศไทยเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ศูนย์กลางของประเทศ CLMV อีกทั้งด้วยปัจจัยเอื้อหนุนทางด้านวัฒนธรรม ผู้คน ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิอากาศหรืออื่นๆ ประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าอยู่ที่สุดแล้วในบรรดาประเทศ CLMV อีกทั้งประเทศไทยเป็นประเทศที่เปิดเสรีทางการค้าการลงทุน ดังนั้นความเป็นอิสระของทุนจึงไหลหลั่งเข้ามา แต่สิ่งหนึ่งที่ประเทศไทยปิดกั้นเงินอาจจะเป็นเพราะเรายังทำใจยาก ติดกับภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ทั้งคนไทยยังติดกับภาพของทุนนิยมทางตะวันตกและประเทศอื่น ทั้ง สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี

ในอดีตคนไทยมองประเทศจีนเป็นประเทศที่ด้อยกว่าประเทศไทย ผู้อพยพย้ายถิ่นชาวจีนที่มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในช่วงการปฏิวัติจีนได้ส่งเงินช่วยเหลือครอบครัวยามที่ประเทศจีนเกิดสภาวะสงคราม หรือความไม่

มั่นคงทางการเมือง หรือการที่คนไทยยังติดกับภาพเดิมที่มองว่าสินค้าที่มาจากจีนเป็นสินค้าที่ด้อยคุณภาพ สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ (สินค้าก๊อปปี) แต่ประเทศจีน ณ ปัจจุบันไม่ใช่จีนอย่างที่เรารู้เหมือนในอดีต จีนได้รู้รุดหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างมหาศาล และไม่เคยมีจุดไหนที่จะบอกได้ว่าเทคโนโลยีของจีนจะไม่ดีขึ้น มุมมองของนักวิชาการญี่ปุ่นเองมองว่า ญี่ปุ่นคงต้องเปลี่ยนกลยุทธ์จากการแข่งขันมาเป็นการร่วมมือ (cooperation is better than competition) ทั้งทางด้านการบริหารจัดการ การค้าการลงทุน เทคโนโลยี ตัวอย่างเช่น มุมมองจากเดิมของเมืองเสิ่นเจิ้น ที่มีภาพลักษณ์ว่าเป็นโรงงานก๊อปปีสินค้าแต่ในความเป็นจริงพื้นที่นั้นเป็นมีการพัฒนาขึ้นเป็นในแนวทางของ Silicon Valley ของประเทศจีนมากกว่า

3. การมีศูนย์กลางของการให้ข้อมูล ประเทศไทย กล่าวว่า การท่องเที่ยวของเราเป็นอันดับ 1 แต่ว่ามันกลับแฝงมาด้วยอย่างอื่นด้วย เช่น การลงทุนด้วยเงินร้อนมาลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเริ่มมาจากนักท่องเที่ยว และคุ้นเคยกับทำเล ส่วนใหญ่อยากซื้อเก็บเอาไว้ หรือมีบริษัททัวร์นำมาเยี่ยมชมโครงการ ส่งผลทำให้ราคาอสังหาริมทรัพย์ในไทยสูงขึ้น เหตุการณ์นี้เคยเกิดขึ้นในออสเตรเลียจนต้องทำให้รัฐบาลออสเตรเลีย ต้องควบคุมด้วยนโยบาย Cool Down ด้วยการออกภาษีอากรสแตมป์เข้ามา ณ ช่วงเวลาหนึ่ง โดยทั้งนี้ระบบซื้อที่ต้องโอนเป็นเงินตราต่างประเทศเข้ามาเท่านั้น ทำให้ต้องซื้อเงินสด นั่นจึงทำให้เกิดการลักลอบนำเงินออกจากจีนในรูปแบบที่แตกต่างกัน ออกไป ไม่ว่าจะใช้ระบบโพยกัวนเดิม หรือแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น wechat wallet หรือ alipay

เหตุผลที่ยังคงทำให้เกิดการนำเข้ามาของเงินนอกระบบ หรือการลงทุนในกิจการนี้ จึงมักจะเกิดการลงทุนแบบขนาดเล็ก หรือบุคคล ที่ไม่ได้เป็นลักษณะที่ติดต่อผ่านทาง BOI แต่มักจะเข้ามาในรูปแบบของการเดินทางท่องเที่ยว การพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาต่อในไทย เป็นต้น

ปัญหาหลักที่ไทยเผชิญความท้าทายที่ต้องมีการแก้ไข คือ

1. การไหลบ่าของนักท่องเที่ยว หรือนักลงทุนที่มีช่องว่างจากการตรวจสอบของการค้า การลงทุน และการทำตามกฎหมาย
2. การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้นมักจะตามมาด้วย การให้สินจ้าง รางวัล หรือเสนอผลตอบแทน อันส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของไทย
3. มาตรการควบคุมการโอนเงินออกจากจีน เพื่อควบคุมการไปลงทุนอสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศ เพราะการโอนเงินไม่ใช่เฉพาะไปลงทุนต่างประเทศ แต่ที่มีการโอนเงินเพื่อไปทำอย่างอื่นด้วย จึงมีนโยบายนี้เพื่อควบคุมการคอร์รัปชัน
4. กฎเกณฑ์ของธนาคารกลางกับการเข้ามาขอ'เงินนอกระบบ' แม้จะเป็นข้อปัญหาที่เปิดมากไม่ได้ ไม่เปิดก็เป็นอุปสรรคต่อการค้า การลงทุน ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจำต้องพิจารณาถึงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอย่างระมัดระวัง จนเสมือนว่าเป็นอุปสรรคทางการค้า และการลงทุนในไทย แต่อย่างไรก็ตาม การมีการตรวจสอบการติดต่อกัน (monitor) ในเรื่องการอุดช่องโหว่ในการเข้ามาลงทุนจากเงินผิดวัตถุประสงค์ การทำงานร่วมกันกับฝ่ายงาน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย BOI และปปง ททท เป็นต้น

5. การเน้นเรื่องรายรับจากการท่องเที่ยว ที่ขาดการประสาน และตรวจสอบ ที่เกิดจากข้อมูลที่ไม่เชื่อมโยง ผู้ที่เข้ามาเที่ยวเราก็ไม่รู้ภูมิหลัง เข้ามาเที่ยวได้ง่าย การดำเนินการไม่ยุ่งยาก เช่น การถูกกล่าวหา ถือการเป็น ศูนย์กลางกลางการค้ามนุษย์ การปลอมพาสปอร์ต เป็นแหล่งหลบหนีของผู้ที่กระทำผิด ส่งผลต่อต้นทุนด้าน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และธุรกิจที่ไม่ถูกกฎหมายอื่น ทำให้ต้องมีมาตรการที่ปฏิบัติอย่างทั่วถึง และถี่ถ้วน แม้ จะต้องทำความเข้าใจกับนโยบายหลักของประเทศด้านการท่องเที่ยวไทยมากขึ้นก็ตาม

4.อนาคตของยุทธศาสตร์ของไทย: ก่อนจะรู้เขา ต้องรู้เรา

การ“เรียนรู้รูปแบบ และ บริหารจัดการ” เป็นภาระของฝ่ายวิจัยด้านนี้ที่จะมองในบริบทมหภาค ให้ความชัดเจนนัก หากมองบริบทแบบจุลภาคจะเห็นชัดว่า ศึกษาภาพใหญ่ทั้งประเทศมากนัก หากแต่ศึกษาเจาะเฉพาะ รายสินค้าหรือภาคบริการบางอย่าง เป็นรายกรณี เนื่องจากมีเรื่องต่างๆ ที่เราต้องเรียนรู้และศึกษาอีกมากมาย ดังนั้นหากศึกษาเฉพาะรายกรณี จะดีที่สุดและทำให้ทราบข้อมูลในเชิงลึก

“เรียนรู้รูปแบบ” การเข้ามาของนักธุรกิจจีนได้ปรับเปลี่ยนไปตามบริบท สถานการณ์ และค่านิยมของโลก ที่เปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างเช่น การท่องเที่ยวแต่เดิมเป็นการท่องเที่ยวแบบกรุ๊ปทัวร์ ต่อมาเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยว แบบเดี่ยวมากขึ้น ดังนั้นการจัดการต่าง ๆ ต้องจัดการอย่างสร้างสรรค์และทันต่อสถานการณ์ กรณีตัวอย่างเมื่อ ประมาณ ปี 2558 คาราวานรถนักท่องเที่ยว (รถบ้าน) เดินทางจากจีนเข้ามาที่ประเทศไทย กลุ่มคนพวกนี้เป็นกลุ่ม คนที่ค่อนข้างมีเงินจึงสามารถซื้อรถบ้านได้ แต่ไทยจัดการกับสถานการณ์นี้โดยการสั่งห้ามไม่ให้เข้าประเทศ แม้ว่ารถ บ้านจะสร้างปัญหา แต่เรายังไม่ได้ศึกษาปัญหาอย่างถ่องแท้ กลับแก้ปัญหาโดยง่ายโดยการปิดกั้น ในมุมหนึ่งอาจ เป็นการแก้ปัญหานักท่องเที่ยวเข้ามาอย่างทันท่วงทีแต่อีกมุมหนึ่งอาจจะเป็นการแก้ปัญหาอย่างไม่สร้างสรรค์และ ไม่ได้หาทางออกให้ทุกฝ่าย